

Stavgång Kvarsebo

2018-08-23

Vattensågen från år c/a1549

Foto Kenth Johansson

Foto Kenth Johansson

Foto Kenth Johansson

Foto Kenth Johansson

Foto Kenth Johansson

Foto Kenth Johansson

Foto Kenth Johansson

Foto Kenth Johansson

Vattensågen

Tekniken att använda vattenkraft för att såga virke utvecklades redan under medeltiden, strax efter att man lärt sig använda vattenkraft till att mala säd. De båda begreppen mjölkvarn och sågkvarn kom till redan då.

När de första sågkvarnarna byggdes i Kvarsebo är inte känt men man vet att Gustav Vasa år 1549 skrev till sin fogde på bygden om fyra sågkvarnar i Kolmården, bland annat vid Kvarsebo.

Sågen här framför är belagd från 1600-talet och det är därför troligt att det är just den gamla Kvarsebosågen som nämns i brevet. Namnet "Skenäs såg" kommer av att Skenäs Kungsgård på Vikbolandet under en period har ägt sågen.

I vissa tider har sågen troligen inte varit i bruk eftersom den saknas på en del kartor, dock finns den med från 1800-talets början.

Den övre dammen fungerade som ett vattenmagasin där vattnet leddes genom en vattentub till det turbinhus som fortfarande finns kvar. Till skillnad från äldre sågar som ofta var så kallade klingsågverk var detta ett ramsågverk.

Den vattendrivna sågen var den sista i sitt slag i Kvarsebo och var i bruk till år 1939, varefter byggnaderna revs år 1946.

Denna bild är troligen tagen under 1930-talet. Mannen med hästen är Bernhard Pettersson, Stugubråten.

I övrigt från vänster: Rickard Johansson; Dammtorp, Rickard Karlsson; Stugubråten, Edvard Andersson, Henrik Karlsson, Ernst Jonsson, Alf Svensson, Johansson; Klintedal, Nils Widerström, okänd, Emil Karlsson; Smedskärr, Wahlström och okänd.

Foto Kenth Johansson

Foto Kenth Johansson

Foto Kenth Johansson

Foto Kenth Johansson

Foto Kenth Johansson